

Бекитилди:

Амурсупов

Мектеп директору

“ 20 ” *сентябрь* 2021-2022-окуу жылы

ОББ каралды

[Handwritten signature]

Жалпы билим берүү орто мектептеринде биология боюнча 6-класска базалык билим берүүнү пландаштыруу

Окуу программасы :Субанова М.С.,Сатыбекова М.А.ж.б окуу китеби : Субанова М.С.,Ботбаева М.М.,Жамангулова Г.У.

Жумасына -2 саат.Жалпы-68 саат.

№	Сабактын темасы	Сааты	Мөөнөтү	Максаты	Жабдылышы жана көрсөтмө куралдар	Методдор, Стратегия лар жана ыкмалар	Окуу ишин уюштуруу формалары	Окуучулардын билим алуу натыйжалуулугу жана компетенттүүлүгү	Үй тапшырма
	Биология илимин үйрөнүүгө киришүү	4							
1	Тиричилик жөнүндөгү илим жана анын пайда болушу	1	<i>12.09.</i>	Тиричилик аныктамасынын тууралыгын далилдөө	Кинофильм, түстүү сүрөттөр	“Түйүндүү сөздөр менен иштөө” стратегиясы ж.б.	Сабак	Дептер боюнча иштерди аткарууга жана түйүндүү сөздөрдү табууга көнүгүү	Бул тема боюнча дептердеги белгиленген тапшырманы аткаруу
2	Жандуу организмдердин өзгөчөлүгү жана алардын айлана-чөйрөсү	1	<i>22.09.</i>	Тиүү организмдердин чөйрөгө карата ыңгайланышын аныктоо	Жандуу организмдердин өзгөчөлүгү боюнча видео-материалдар	“Бортовой журнал жана бетме-бет” ыкмасы ж.б	Өз алдынча иштөө сабагы	Өз түшүнүгүн колдоно билүү	Дептер боюнча тапшырмаларды аткаруу
3	Жандуу организмдердин жана өсүмдүктөрдүн ар түрдүүлүгү	1	<i>24.09.</i>	Көп түрдүүлүктүн себептерин өздөштүрүү .Маалыматты билимди өздөштүрүүгө колдоно билүү	Кинофильм демонстрация	“Эки бөлүктүү күндөлүк ”, “класстер”, “Топто иштөө ыкмасы” демонстрация ж.б	Мектеп аянда экскурсия	Маалыматты кайра иштөө көндүмү. Социалдык коммуникативдик компетенция	Дептерлер боюнча 2,3,4-тапшырмаларды аткаруу
4	Өсүмдүктөр жана аларды окуп үйрөнүнүн мааниси	1	<i>29.09.</i>	Биологиялык билимдин адам үчүн, жеке өзүм үчүн маанисин	Өсүмдүк козу карын ,бактерия	Жупта, топто иштөө жана “СОФТ	Сабак	Өсүмдүктөр боюнча элдик үрп-адаттарга байланышкан	Дептердеги 2,3-тапшырмаларды аткаруу

1 6-10.

				билип жана колдонгум келет	боюнча түстүү таблица	анализ” ыкмалары ж.б		материалдарды топтоо биологияга байланышкан келечектеги кесиптерди билүү	
	Өсүмдүктөрдүн дүйнөсү менен жалпы таанышуу	5							
5	Жаратылыш, адам жана өсүмдүктөр дүйнөсү	1	1.10.	Жаратылыш бир бүтүм дүйнө экенин өздөштүрүү	Жаратылыш өсүмдүктөр жөнүндөгү көркөм суреттер	Демонстрация ыкмасы “БББК”(инсерти стратегиясы) ж.б	Өз алдынча иштөө сабагы	Өз алдынча иштөө кондүмдүүлүгүнө жетишүү	Жаратылыш, адам жана жан-жаныбарлар өсүмдүктөр боюнча эссе жазып келүү, дептерде иштөө
6	Гүлдүү өсүмдүктөрдүн түзүлүшү, органдары жана алардын кызматы	1	6.10.	Өсүмдүк органдарынын бирдиктүү иштешин далилдөө	Тирүү өсүмдүктөр, гербарийлер	Канцептуалдык таблица ж.б.	Лабораториялык иш	Өзүн-өзү уюштуруу компетенциясы	Дептердеги тапшырманы аткаруу
7	Гүлдүү өсүмдүктөрдүн репродуктивдүү органдары	1	08.10	Жумуртка клеткасын сперманы жетилткен орган-бул урук бүчүрү жана чандык экенин элетүү түшүнүүгө жетишүү	Гүлдүн түзүлүшү, мөмөнүн түрлөрү	Билүү, түшүнүү, колдонуу. Блумдун таксономиясын колдонуу. “Таблица синтез” стратегиясы ж.б	Класстык сабак	Билимди өздөштүрүү жолдоруна көнүгүү	Репродуктивдүү органдардын: урук бүчүрдүн жана чандыктын сүрөтүн тартуу ж.б.
8	Мөмөлөр, уруктар жана алардын таралышы	1	12.10.	Көбөйүүгө карата өсүмдүктө кандай органдар бар. көбөйүү таралуунун жаратылыштагы маанисине өз алдынча ой жүгүртүүгө көнүгүү	Кинофильм, слайддар	“Суроолор дарагы” оңтерс кызыктуу стратегиясы ж.б	Сабак	Уруктун таралуусу, схема түзүүгө көнүгүү	Топто иштөө үчүн көбөйүү боюнча өз алдынча схема түзүп келүү, дептер менен иштөө

Жеңиш

16.02 2022-жыл Сабак: Биология

6 – класс

Сабактын темасы: Өсүмдүктүн өсүшү, өрчүшү, тыныгуусу

Сабактын максаты:

Билим берүүчүлүк: - өсүмдүктөрдүн тиричилигинде өсүү менен өрчүүнүн кандай айырмасы бар экендигин, кайсыл убакта тыныгуу абалына келери жөнүндө алган маалыматтарынын үстүнөн иштешет. Зарыл болгон материалдарды керектүү булактардын табышат.

Өнүктүрүүчүлүк: - окуучулар өз алдынча ой жүгүртө алууга умтулушат

Тарбия берүүчүлүк: - кетирген каталардын үстүнөн иштөөгө, сабаттуу болууга умтулууга тарбиялоо

Сабактын милдеттери:

Когнитивдик: - жаңы темага байланыштуу суроолор жана тапшырмалар менен иштей алышат;

Жүрүм –турумдук: - практикалык иштерди аткарууда жаңы темадан алган билимдерин колдонот;

Баалуулук: - жаңы темадан берилген маалыматтардын маанисин өздөштүрөт;

Негизги компетенттүүлүк:

- Маалыматтык;
- Социалдык-коммуникативдик;
- Өз алдынча уюштуруу жана маселелерди чечүү;

Предметтик компетенттүүлүк:

Жандуу объектилерди таануу жана баяндоо: - өсүмдүктүн өсүшү жана өрчү процессин схема жана таблицанын жардамы менен интерпретациялайт;

Кубулуштарды илимий жактан түшүндүрүү: - өсүмдүктөрдүн ортосундагы айырмачылыктарынын жана окшоштуктарынын себептерин аныктайт.

Илимий далилдерди пайдалануу менен чечүү: - жаңы темага байланыштуу илимий фактыларды жана маалыматтарды түшүндүрөт, жыйынтык чыгарат.

Мазмундук тилке:

- I. Организм биологиялык система катары
- II. Организмден жогору турган системалар
- III. Органикалык дүйнөнүн көп түрдүүлүгү жана анын эволюциясы
- IV. Адам жана аны курчап турган чөйрө

Сабактын тиби: жаңы материалдарды окуп үйрөнүү, өркүндөтүү

Сабактын методу: -Интерактивдүү метод, топтор, жуптар менен иштөө ж.б.

Сабактын формасы: түшүндүрүү методу; сабак интервью, ишмердүүлүккө негизделген практикалык сабак, диалог ж.б.

Колдонулуучу каражаттар: окуу китептери, презентация, көргөзмө куралдар, ватман, маркер, презентация ж.б.

Сабактын жүрүшү:

Сабактын этаптары:

1. Уюштуруу (1-2 мүн)

Мугалим: Саламдашуу. Класстын жана окуучулардын сабакка болгон даярдыгын текшерүү, журнал боюнча жоктоо. Мотивация берүү.

Окуучулар: Саламдашуу. Биология сабагына окуу куралдарын даярдоо жана класстын тазалыгын сактоо. Бири- бирине жагымдуу маанай каалоо менен бирге сабакка көңүл бурушат.

2. Өтүлгөн темаларды кайталоо (5-6 мин)

-Уруктануудан кийин гүлдө кандай өзгөрүүлөр болуп турат?

- Эмне үчүн уруктангандан кийин гүлдүн мөмө байлагычы өзгөрөт?

-Жапайы алма менен үй шартында өстүрүлгөн алмалардын ортосундагы айырмачылыктар?

Окуучулар суроолорго анализ жүргүзүү менен талкуулашат. Үй тапшырмасын түшүндүрүп беришет.

3. Жаңы теманы түшүндүрүү (5-6 мин)

Мугалим: Бүгүнкү тема “Өсүмдүктүн өсүшү, өрчүшү, тыныгуусу”

-Өсүмдүктүн өсүп, өрчүшү эмнеге байланыштуу?

Окуучулардын жооптору

- Өсүү менен өрчүүнүн ортосунда кандай айырма бар?

Окуучулар өсүмдүктөрдүн өсүү менен өрчүүнүн ортосундагы айырмачылыктарына мисал келтиришет.

4. Жаңы теманы бышыктоо (15-20 мүн)

1-кадам: Жаңы теманы бышыктоо максатында окуучулар 3 топко бөлүнүшөт

2-кадам: 1-топко «Өсүмдүктөрдүн өсүшү жана өрчүшү?»

2-топко – «Өсүмдүктөрдүн тыныгуусу?».

3-топко «Өсүмдүктөрдүн өсүшү, өрчүшү жана тыныгуусуна тийгизген адамдардын, сырткы чөйрөнүн тийгизген таасири?» деген суроолор жазылган ватмандар таратылат (ватмандар экиге бөлүнөт).

3-кадам: Окуучулар суроолорго жооп жазышат (2-3 мүн.) Мугалим «ротация» деген сөздү айтканда окуучулар сааттын жебесинин багыты боюнча жооп жазып, ватмандарды башка топторго жиберешет. Ар бир топко өз ватмандары кайтып келмейинче ушул тартипте алмаша беришет.

4-кадам: Ватмандарын доскага илип, ар бир топтон 2 ден окуучу чыгып, жазгандарын окуп берет (2-3 мүн).

5-кадам: Берилген теманы кунт коюп окуп чыгып, ар бир топ мурдагы жазгандарына жаңы маалыматтарды кошуп, толукташат (10-13 мүн).

6-кадам: Убакыт бүткөндө окуучулар жаңы маалыматтарын окуп беришет (3-5 мүн).

Мугалим сунуш-пикирлерин айтуу менен сабакты жыйынтыктайт.

5. Рефлексия (3-5 мүн)

Баалоо таблицасы сунуш кылынат

6. Сабакты жыйынтыктоо (3-5 мүн)

Суроо -жооп

7. Үйгө тапшырма

8. Баалоо

Усуб

16.02 20 -жыл Сабак: Биология

6 – класс

Сабактын темасы: Өсүмдүктөрдүн классификациясы же системасы.
Төмөнкү түзүлүштөгү өсүмдүктөр

Сабактын максаты:

Билим берүүчүлүк: - окуучулар жаңы тема туурасында керектүү маалыматтарга ээ болушат жана өсүмдүктөрдүн өзгөчөлүгүнө мисалдарды келтирүү менен бирге сабактан алган билимдерин практика жүзүндө бышыкташат;

Өнүктүрүүчүлүк: - сабактын темасына карата аткарылуучу иштердин пландарын түзө алууга калыптандыруу

Тарбия берүүчүлүк: - сүйлөө кебин өнүктүрүүгө тарбиялоо

Сабактын милдеттери:

Когнитивдик: - өсүмдүктөрдүн классификациясы же систематикасы, төмөнкү түзүлүштөгү өсүмдүктөр жөнүндөгү түшүнүктөрүн калыптандырат;

Жүрүм –турумдук: - практикалык иштерди аткарууда жаңы темадан алган билимдерин колдонот;

Баалуулук: - окуучулар жаратылышты рационалдуу эмес пайдаланууну жагымсыз натыйжаларын алдын алышат;

Негизги компетенттүүлүк:

- Маалыматтык;
- Социалдык-коммуникативдик;
- Өз алдынча уюштуруу жана маселелерди чечүү;

Предметтик компетенттүүлүк:

Жандуу объектилерди таануу жана баяндоо: - өсүмдүктөрдүн топторунун бири-биринен айырмаланган жана окшоштук жактарын таанып билет

Кубулуштарды илимий жактан түшүндүрүү: - өсүмдүктөрдүн топторунун ортосундагы айырмачылыктарынын жана окшоштуктарынын себептерин аныктайт.

Илимий далилдерди пайдалануу менен чечүү: - алган билимдерин өсүмдүктөрдүн классификациясын жана алардын өзгөчөлүктөрүн аныктоодо колдонот.

Мазмундук тилке:

- I. Организм биологиялык система катары
- II. Организмден жогору турган системалар
- III. Органикалык дүйнөнүн көп түрдүүлүгү жана анын эволюциясы
- IV. Адам жана аны курчап турган чөйрө

Сабактын тиби: жаңы материалдарды окуп үйрөнүү, өркүндөтүү

Сабактын методу: -Интерактивдүү метод, топтор, жуптар менен иштөө ж.б.

Сабактын формасы: түшүндүрүү методу, сабак интервью, ишмердүүлүккө негизделген практикалык сабак, диалог ж.б.

Колдонулуучу каражаттар: окуу китептери, презентация, көргөзмө куралдар, ватман, маркер, презентация ж.б.

Сабактын жүрүшү: **Сабактын этаптары:**

1. Уюштуруу (1-2 мүн)

Мугалим: Саламдашуу. Класстын жана окуучулардын сабакка болгон даярдыгын текшерүү, журнал боюнча жоктоо. Мотивация берүү.

Окуучулар: Саламдашуу. Биология сабагына окуу куралдарын даярдоо жана класстын тазалыгын сактоо. Бири- бирине жагымдуу маанай каалоо менен бирге сабакка көңүл бурушат.

2. Өтүлгөн темаларды кайталоо (5-6 мин)

- Репродукция органдарына эмнелер кирет, уруктануу кандай жүрөт жана урук, мөмө кантип пайда болот?

- Эмне себептен кош уруктануу жүрөт?

- Ар бир организм өзүнө окшогондорду кантип жаратат?

Окуучулардын бири-биринин жоопторун толуктап, мисалдарды келтиришет. Үй тапшырмасын текшертишет.

3. Жаңы теманы түшүндүрүү (5-6 мин)

Мугалим темага байланыштуу суроолорду берет.

- Жер жүзүндөгү жандуу организмдердин бардыгын кантип окуп – үйрөнүүгө болот?

- Эмне үчүн денелеринин түзүлүшүнө жана тиричилигине жараша жандуу организмдер канча бөлүмдөн турат.

- Эмне үчүн өсүмдүктөр төмөнкү жана жогорку өсүмдүктөр болуп эки топко бөлөбүз.

Окуучулардын жооптору доскага жазылат жана жооптордун туура же туура эместигин аныкташат. (5-6 мүн).

Мугалим окуучулардын жоопторун окуу китебиндеги материалдар жана сүрөттөрдү колдонуу менен бирге түшүндүрүп кетет.

Балырлар - негизинен сууда өсүүчү жөнөкөй түзүлүштүү өсүмдүк тобу. 30 миңден ашык түрү бар. Чоңдугу микрон үлүшүнөн 60 сантиметрге чейин болот. Бир же көп клеткалуу, ошондой эле колониялуу өсүмдүк. Суунун түбүндө эркин же бир нерсеге жабышып (бентос) жана сууда калкып (планктон) өсөт.

Айрым түрлөрү нымдуу топурак, даракта жана кабыгында, таштын үстүндө кездешет. Жыныстык, вегетативдик жол менен көбөйөт. Балырлар көмүр кычкыл газын суудан сиңирип, кычкылтекти бөлүп чыгаруу менен органикалык заттарды пайда кылат. Балырлардын кээ бир түрү желет (мисалы, деңиз капустасы). Балык жана башка суу жаныбарларына баалуу тоют. Күрөң балырдан тоют уну даярдалат.

Деңиз балырлары тамак-аш, жер семирткич жана кагаз өндүрүшү, текстиль, нефть жана химия өнөр жайында пайдаланылат. Йод, агар, витамин жана башка алынат. Бир катар балырлар космос кемесиндеги тиричилик системасынын компоненти катары сыналууда. Балырлар булганыч сууну тазалоодо, атеросклероз, эндокрин ыландаларына жана башка ооруларга каршы дары зат катары пайдаланылат. Кыргызстанда харалар, диатом, жашыл, көк жашыл, эвглена жана пиропит сыяктуу түрлөрү өсөт.